

Vidzemes jūrmalas katoļu draudžu lapa

2014. Nr. 4 (5) 2014. gada 13. aprīlis

Izdevums ir par ziedojumiem

Priestera katehēze

Lieldienas jeb *Tiduum* (no latīņu *triduum* – Trīs dienas) – vissvarīgākie notikumi kristiešiem, īpaši katoļiem visā liturģiskajā gadā. Šajā laikā mēs atceramies Jēzus Kristus ciešanas, nāvi un augšāmcelšanos. Tās sākas ar ceturtdienas vakaru – Lielās Ceturtdienas Pēdējo vakariņu Sv. Misi – un beidzas ar Lieldienu svētdienas vakara lūgšanām (Vesperēm). Vārda *Lieldienas* nozīme ir meklējama ebreju valodā – *paesah* (*Pascha*), kas nozīmē – iet, apiet, nākt, tuvojies. Šie svētki ir saistīti ar izvēloto tautu, kura no Ēģiptes pārcēlās uz apsolīto zemi. Iziešana no Ēģiptes sākās ar rituālu, kur vajadzēja kopīgi baudīt jēru (Lieldienu Jēru). Kristieši tic: kad Jēzus kopā ar saviem mācekļiem ieturēja Pēdējās Vakariņas, Jēzus pats bija šis jērs, kas gatavojas ciešanām. Lai pats dotu upuri par visiem cilvēkiem.

Slavēts Jēzus Kristus!

Lieldienu laiks ir kaut kas īpašs, kur Baznīcā tiek apvienotas zīmes ar notikumiem, kur viss liecina par Jēzu, par Viņa ciešanām un Krustu, un augšāmcelšanos. Par Viņa lielo Upuri, ko Viņš caur Krustu ir devis mums. Jēzus par mums cieta un deva mums piemēru, lai mēs sekotu Viņa piemēram (1P 2,21). Lieldienas tas ir laiks, kurā zīmes, simboli, sakramenti savijas kopā un veido mūsu saistību ar pašu Jēzu. Tāpēc rūpīgāk ieskatīsimies simbolos, zīmēs un sakramentos.

Lielā Ceturtdiena

Euharistijas iestādīšana – Vissvētākais Altāra Sakraments.

Priesteri atjauno savus solījumus, paklausību savam bīskapam – Priesterības sakraments

Brizmas un svēto eļļu svētīšana – izmanto Kristību, Iestiprināšanas un Slimnieku sakramentos.

“Bet pirmajā neraudzētās maizes dienā mācekļi nāca pie Jēzus un sacīja Viņam: “Kur Tu gribi, lai mēs Tev satgatojam Pashas jēru?”” (sk. Mt 6,17)

Kāju mazgāšana – šis simbols atgādina, kā Jēzus mazgāja kājas saviem mācekļiem pēdējās vakariņās. Tas ir kristietības morāles pamats – tuvākā mīlestības bauslis. Tas parāda, ka Baznīca nav tāpēc, lai tā kalpotu, bet lai tā kalpotu. No sv. Benedikta laikiem ir tradīcija nabagiem dot arī dāvanas. “Jaunu bausli Es jums došu.”

Vissvētākā Sakramenta pārņemšana – šis simbols nāk no XII gadsimta. Tas parāda Jēzus apcietināšanu. Viduslaikos būvēja īpašu altāri, tautas valodā – *tumsības*, kur tika novietots Vissvētākais Sakraments. Šodien vietu, kurp tiek pārņemts Vissvētākais Altāra Sakraments, saucam – uzstādīšanas altāris.

Altāra atsegšana – pēc Euharistijas tiek noņemtas visas altāra segas. Atsegts altāris simbolizē drēbju noraušanu Jēzum X Krustaceļa stacijā. Tas parāda arī atstātību. Jēzus ir atstāts, vientuļš, atrauts no saviem tuviniekiem, kā arī Viņa atteikšanās no šīs zemes labumiem, pilnīgu nabadzību, lai mēs tiktu pestīti. X–XI gadsimtā tas tika praktizēts katrā Sv. Misē – noņēma visas altāra segas un pēc tam tās no jauna uzklāja.

Koka zvani. Sākot ar Lielās Ceturtdienas Pēdējo vakariņu dievkalpojumu līdz uguns svētīšanai netiek izmantoti zvani, bet koka grabuļi. Tas simbolizē sēras, ilgas pēc Pestītāja. Gavēnis ausīm, gavēnis acīm. Tāpat Kristus attēli tiek aizklāti, sākot ar piekto Gavēņa svētdienu. Tā ir tradīcija jau no V gadsimta.

Lielā Piektdiena

Atceramies Jēzus ciešanas un krusta ceļu. Neotiek Sv. Mise, bet ir Dieva Vārda liturģija. Pārdomājam šo netaisnību, kad Jēzus tiek nepatiesi notiesāts – netaisnība, naid, nodevība. No debesīm

lūdzam palīdzību. Saprotam upura nozīmi. Nav lielākas mīlestības, kā savu dzīvību atdot par visiem. Nekur nesvin Sv. Misi. Tiek dalīta Sv. Komūnija. Jau kopš IV gadsimta kristieši pulcējās Jeruzalemē, Kalvārijā, adorē svēto Krustu, lasa Svētos Rakstus.

Stingrs gavēnis

Tās ir nedaudzas dienas, kad Baznīca liek aturēties no gaļas un piena ēdieniem. Tas attiecas uz ēdiena daudzumu un veidu. Baznīcas Tradīcija vēsta, ka jau pēc 100 gadiem kopš Jēzus nāves šī tradīcija ir iesakņojusies. Tas simbolizē iesaistīšanās kopībā ar Jēzus ciešanām. Kristieši šajā dienā atsakās no ēšanas un dzeršanas līdz sātām.

Liturgiskais apģērbs

Celebrants izmanto sarkanu krāsu. Tas simbolizē Jēzus kā karaļa uzvaru pār nāvi. Sarkanā krāsa ir moceklibas krāsa, tā simbolizē Jēzus Asinis uz Krusta, paklausību Dievam līdz pat nāvei, sava upura došanu un uzvaru pār nāvi.

Dieva Vārds – runā par Dieva plānu cilvēces atpestīšanai, tāpat tiek lasīts Kristus ciešanu apraksts – atslēga mūsu pestīšanai.

Vispārējā lūgšana – pirmatnējās kristīgās Baznīcas lūgšana, kurā tiek iekļautas kristietim pašas svarīgākās pamatlietas, par ko lūgties. Pēc katra lūguma visi saka *Amen*, kas nozīmē – Lai tas notiek.

Krusta adorācija – tradīcija nāk no Jeruzalemes, bet jau VII gadsimtā ir pazīstama Romā.

Kunga kaps – pēdējais Lielās Piektdienas elements, kas jau vairāk nekā 1000 gadus ir iegājies kristīgajā tradīcijā. Kunga kaps parāda lielo katehetisko – pamācošo nozīmi: nāves nozīme un augšamcelsnās nozīme. Lidzīgi tas simbolizē grēku nožēlu un gandarī. Lai katrs, kas apmeklē Kunga kapu, varētu tuvoties Dievam, ieraugot neaizklātu krustu, lai, adorējot pie kapa, mēs nebūtu kā karavīri, kuri aizmīga savu pienākumu pildīšanā. Adorācija dāvā mums vienotību ar Kungu.

Lieldienu Lielā Sestdiena

Uguns svētīšana. No tumsas uz gaismu. No grēka uz žēlastību. No nāves uz dzīvību. Tas viss ir Lieldienu simboli. Vienkāršā simbolika parāda arī atpestīšanas lielo darbu, nāves un augšamcelsnās noslēpumu. Kristus, kas sasilda un apgaismo. Ticības liesma.

Pashāls – liela svece, kas tiek aizdedzināta no pasvētītās uguns. Tā svinīgi tiek ienesta baznīcā. Tā simbolizē sākumu un beigas. No šīs sveces visi pārējie iedezina savas sveces. Kā arī tie, kas tiks kristīti, baznīcā tiek apgaismoti ar Kristus gaismu.

Kristīgā avota pasvētīšana. Lūdzoties Visu svēto litāniju, tiek sagatavoti tie, kas vēlas pieņemt Kristību vai Iestiprināšanu. Kristības ir vērti un jaunu dzīvi. Kristītie kļūst jauni Dieva bērni. Tiek atjaunoti Kristības solījumi – mēs parādām, kam piederam un ko apsolāmies darīt.

Lieldienu procesija – svinīga augšamcelsnās patiesības sludināšana, kristiešu ticības manifestācija. Lidzīgi kā sievietes, kas agrā rītā devās uz kapu un to atrada tukšu, un to paziņoja mācekļiem. Procesija ir jaunas Dieva tautas ceļojums pie sava Kunga uz debesu mājokļiem.

Visiem novēlu svētīgu šo laiku, iedziļinoties ticības niānsēs, simbolos un sakramentos, lai šie svētki mums nebūtu kā teātra uzvedums, bet gan dziļa iesaistīšanās un garīga dalība ar pašu Dzīvības devēju.

Visiem novēlu gaišus un Priecīgus Jēzus Kristus augšamcelsnās svētkus!

Kristus augšamcēlies! – Patiesi augšamcēlies! Alleluja! Alleluja! Alleluja!

Jūsu priesteris

Klusajai nedēļai

Palmu svētdiena savu nosaukumu ir ieguvusi no palmu zariem, kas šajā svētdienā baznīcās pirms galvenās Sv. Mises tiek svētīti. Pie mums, kur palmas neaug, to vietā svētī pūpolus, kas ir pirmie zaļojošie zariņi pavasarī. Tāpēc latvieši šo svētdienu sauc par **Pūpolu svētdienu**, un tā ievada Lielo jeb Svēto nedēļu ar Lielās Ceturtdienas, Lielās Piektdienas un Lieldienu sestdienas sevišķajiem dievkalpojumiem. Tā ir diena, kad Jēzus tika sagaidīts Jeruzalemē kā uzvarētājs, kā glābējs, ar godu un slavas dziesmām, ļaudis klāja uz ceļa drēbes un palmu zarus. Bet Viņa ceļš veda nevis uz troni, bet gan pie krusta... Šie ļaudis bija tie paši, kas Poncijam Pilātam pieprasīja sist Jēzu krustā. Ceļā uz Jeruzalemi Jēzus sacīja saviem divpadsmit apustuļiem: „Jo, lūk, mēs ejam uz Jeruzalemi, un Cilvēka Dēls tiks nodots apspūstajiem priesteriem un rakstu mācītājiem, un vecākajiem; un tie Viņu notiesās nāvē un nodos pagāniem; un tie Viņu izsmidīs un apspūstīs Viņu, un nonāvēs Viņu, un trešajā dienā Viņš augšamcelsies.” (Mk 10,32-34.) Pūpolsvētdiena tiek saukta arī par **Kunga ciešanu svētdienu**, šajā dienā baznīcās tiek lasīts Kristus ciešanu apraksts un ļaudis tiek aicināti iedziļināties tajā, cik dārgi ir maksājusi cilvēces grēku izpirkšana.

Saulkrastu draudzes baznīcā

Gavēņa laikā katru piektdienas vakaru un katru svētdienu pirms Svētās Mises gājām Krustaceļu, svētdienās pēc Svētās Mises dziedājām *Rūgtās asaras*.

Kādā no Gavēņa piektdienām dievkalpojums mums pievienojās arī vairāki Limbažu draudzes ticīgie.

Fotografējis Raimonds Stoks

Rūgtās asaras, Rožukroni un Gavēņa laika dziesmas, un vienkārši klusēt Vissvētākā Sakramenta priekšā līdz pat Svētajai Misei plkst. 12.

Vissirsnīgākais rekolekciju dalībnieku paldies priesterim Ilmāram un arī priesterim Mārtiņam!

* Rekolekcijas (lat. *Recollectio* – atmiņa) – koncentrēšanās uz Dievu, lai dzīvotu tikai ar Viņu un Viņam. “Staiģā ar Dievu un esi pilnīgs” (Rad 17,1). Savā dzīvē cilvēks ir stipri ierauts ar visādos notikumiem un problēmās. Tāpēc palaikam katoļi izslēdz ikdienas rūpes un meditē, lūdzas, t.i. runā ar Dievu vai pastiprina savas reliģiskās zināšanas.

(No *Katoļu rokasgrāmatas*)

Kristīgajā ticībā Palmu svētdiena kā svētki pirmo reizi tika svinēta 4. gadsimtā Bizantijā. Vāciju Palmu svētdienas procesijas sasniedza 11. un 12. gadsimtā, kad baznīcās tika spēlēti liturģiski uzvedumi, izmantojot simbolisku Jēzus iejāšanu Jeruzalemē. Pamazām Palmu jeb Pūpolu svētdienas tradīcijas sasniedza arī Latvijā.

No tautas tradīcijām:

➤ Latvieši Pūpolsvētdienā galdā liek apaļus ēdienus – zirņus, pupas un miežu biezputru (ar sviesta actiņu kā saulīti viducī), gavēņa laikam piemērota būs arī zivs un piena produkti, nevis gaļa.

➤ Kādam mājīniekam Pūpolsvētdienas rītā jāpieceļas pirmajam un pārējie jānoper ar pūpolu žagariņiem, skaitot pantiņu: „Apaļš kā pūpols, apaļš kā pūpols, veselība iekšā, slimība ārā.” Ir arī retāk dzirdēts Pūpolsvētdienas pantiņa variants: „Sarkans kā ābols, zaļš kā zars, vesels kā rutks, drošs kā lauva, veikls kā vāvere.”

(No www.rezeknesbiblioteka.lv)

Triduum - Trijdiena

Katoļu Baznīcā ar vārdu **Lieldienas** neapzīmē kādu vienu vai divas, bet veselas trīs dienas – latīņu valodā saucam tās par **Triduum** (burtiski – trīs dienas). Lai to saprastu, ieskatisimies liturģisko kalendāru un laika skaitīšanas veidu pasaulē.

Kristīgajā pasaulē skaitām dienas no pusnakts līdz pusnaktij, tas nozīmē, ka pusnaktī pārejām uz nākošo dienu. Taču jūdi skaita laiku citādāk – katra nākošā diena sākas plkst. 18:00 (pēc mūsu laika, jo viņiem tad ir 00:00), tad 12 stundas ilgst nakts un 12 stundas diena. Praktiski tas nozīmē, ka, piemēram, mūsu pirmdienas vakars (sākot no 18:00) jūdiem ir jau otrdiena – protams, šeit runājam par liturģisko laika skaitīšanu.

Katoļu Baznīca svētku svinēšanā ir saglabājusi jūdu laika skaitīšanas veidu. Diemžēl sakarā ar to mums ir neliels apjukums liturģisko dienu skaitīšanas un to nosaukumu ziņā. Jo īpaši labi to varam redzēt saistībā ar **Triduum**. Mēs esam pieraduši teikt: Lielā Ceturtdiena, Lielā Piektdiena, Lielā Sestdiena, Kristus Augšāmcelšanās svētdiena. Vienkārši saskaitot, sanāks četras dienas. Tomēr, ja paraudzīsimies no jūdu laika izpratnes puses, tad ir tikai trīs dienas (naktis-dienas): piektdiena, sestdiena un svētdiena.

Nosaukums **Triduum** nav izvēlēts nejauši. Katoļu Baznīcā tulkojam to kā *Trīs svētās dienas*, bet šāds tulkojums neizsaka lietas būtību. Šķiet, vistuvāk latīņu valodas vārdam būtu Trijdiena vai arī Trīsdiena. Tomēr – pat latīniskais nosaukums runā par to, ka šīs trīs dienas veido it kā vienu dienu. Ir svarīgi to apzināties. *Lieldienu svinēšana ilgst trīs naktis-dienas – tā sākas Lielās ceturtdienas vakarā (18:00) un beidzas Kristus augšāmcelšanās svētdienas vakarā (18:00)*.

Šo triju nakts-dienu vienotība īpašā veidā izpaužas lūgšanu norisē. Mēs, katoļi, katru Svēto Misi iesākam ar krusta zīmi. **Triduum** laikā šādas krusta zīmes ir tikai divas reizes: Lielās Ceturtdienas dievkalpojuma sākumā un Lieldienu vigīlijas (sestdienas vakarā) beigās! **Triduum** ir īpašs dievkalpojums – viens dievkalpojums, kas ilgst trīs dienas. Tieši tādēļ labākai Lieldienu noslēpuma – mūsu ticības stūrakmens – izpratnei ir ļoti svarīgi censties pēc iespējas piedalīties **visos** Lieldienu dievkalpojumos.

Pirmā Lieldienu nakts-diena

Lieldienas sākas ar Kunga Pēdējo vakariņu Sv. Misi, kas notiek Lielās ceturtdienas vakarā. Šajā dievkalpojumā mēs atceramies Vissvētākā Sakramenta iestādīšanu, tas ir, to vakaru, kad Kungs Jēzus atstāja sevi pašu mācekļiem (arī mums) zem maizes un vīna zīmēm, kā arī Priesterebas sakramenta iestādīšanu. Priesteris ir tērpts baltā svētku ornātā. Lūgšanas, kā parasti, sākas ar krusta zīmi. Pēc sprediķa notiek "kāju mazgāšanas" rīts, t.i., priesteris mazgā kājas divpadsmit vīriešiem, līdzīgi kā Kristus to ir darījis divpadsmit apustuļiem Pēdējo vakariņu laikā. Tālāk dievkalpojums turpinās kā parasti. Dievkalpojuma nobeigumā nav svētības, bet tikko konkrētais Vissvētākais Sakraments tiek pārņemts uz Kristus ciešanu altāri. Mēs esam aicināti (ja iespējams, visu nakti līdz pat piektdienas dievkalpojumam) pie šī altāra pārdomāt notikumus, kas risinājās Ģetsemanes dārzā.

Kopīgās lūgšanas atsākas Lielajā piektdienā. Dievkalpojums iesākas bez krusta zīmes, un priesteris, tērpts sarkanā (ciešanu) ornātā, altāra priekšā nometas uz vaiga, bet mēs visi – ceļos, un brīdi klusumā lūdzamies. Tad piecūlušies turpinām dievkalpojumu ar dienas lūgšanu. Tai seko Dieva Vārda liturģija, kuras laikā lasām fragmentus no Svētajiem Rakstiem par Kristus ciešanām un nāvi. Seko īpaša Vispārējā lūgšana. Tad seko Krusta godināšanas rīts. Priesteris un ticīgie procesijas veidā tuvojas Krustam un atdod tam godu, vienreiz palokot ceļus, vai izrādot kādu citu cieņas zīmi saskaņā ar vietējiem ieradumiem, piemēram, krustu noskūpstot. Pēc tam seko trešā šī dievkalpojuma daļa, proti, Svētā Komūnija. **Šajā dienā nav Svētās Mises! Mēs turpinām vakar aizsāktu dievkalpojumu.** Pēc Komūnijas Vissvētākais Sakraments tiek ielikts monstrancē un svinīgā procesijā tiek pārņemts uz Kristus kapa altāri. Tur beidzas šīs dienas kopīgās lūgšanas, un arī šoreiz netiek dota beigu svētība. Altāris atkal tiek atsegts, bet mēs esam aicināti palikt pie Kristus, jo lūgšanas turpinās individuāli līdz Lielās sestdienas vakaram.

Otrā Lieldienu nakts-diena

Tā sākas piektdienas vakarā. Tas ir Baznīcas raudāšanas laiks. Lūk, Kristus ir miris. Labais Jēzus mums ir atņemts. Bet tas ir arī cerības laiks, jo taču Kristus pats teica, ka trešajā dienā Viņš augšāmcelties. Ticības apliecinājumā šo laiku īsi apzīmējam ar vārdiem, ka Kristus ir "nokāpis ellē". Lielā sestdiena ir vienīgā diena gadā, kad no liturģiskā viedokļa nekas nenotiek. Tomēr visu laiku esam aicināti turpināt lūgšanas (ja vien attiecīgajā draudzes baznīcā tas iespējams) pie Vissvētākā Sakramenta individuāli.

Trešā Lieldienu nakts-diena

Sestdien vakarā sākas svinīgā Lieldienu vigīlija. Vigīlija ir vārds no latīņu valodas un nozīmē "būšanu" nomodā. Ir jābūt nomodā, jo kā gan var "palaist garām" šo nakti, kad Kristus ir augšāmcelties! Lūgšanas sākas ar Gaismas ritu pie ugunsкура ārpus baznīcas. Šajā vakarā katram no mums jāierodas ar sveci (vislabāk ar savu kristības sveci). Arī šoreiz mūsu lūgšanas netiek iesāktas ar krusta zīmi, jo **tās turpina to pašu dievkalpojumu, kuru iesākām Lielajā ceturtdienā.** Priesteris, tagad jau tērpts baltā svētku ornātā, svēti uguni. Tā ir jaunā uguns – Dieva, Svētā Gara, Mūžīgās uguns simbols. No šīs uguns tiek iedegta Lieldienu svece. Tā ir liela izmēros un, iespēju robežās, izgatavota no tīra vaska. Šī svece ir īpaša – tā ir Kristus simbols. Visi aizdedzam savas sveces no Lieldienu sveces – gaismu nododam viens otram. Kad visi ir sanākuši atpakaļ baznīcā, tur tiek iedegts apgaismojums. Skatoties uz šo procesiju kopumā, varam redzēt, ka Kristus gaisma ienāk pasaulē. Sākumā tumša nakts un jaunā uguns, tad viena svece – Kristus, mūsu sveces – mēs, un visas baznīcas gaismas – pasaule. Pie Gaismas rita pieder arī Lieldienu slavas himna, kurā Baznīca izsaka savu prieku par tām žēlastībām, ko Kristus ir atnesis ticīgajiem. Šī himna ir ļoti skaista un dziļa.

Šajā naktī uzklusām un pārdomājam deviņus lasījumus – 7 no Vecās Derības un 2 no Jaunas Derības. Tie stāsta par galvenajiem notikumiem pestīšanas vēsturē vai arī skaidro mūsu ticības pamatus. Atkal dziedam himnu *Gods Dievam augstumas*. Skan baznīcas zvani, pasauli piepilda prieks. Tad, pēc vairāk nekā četrdesmit dienu pārtraukuma, baznīcā atskan dziedājums *Alleluja* – tas ir prieks par Kristus augšāmcelšanos, un tiek lasīts fragments no Eviņģēlija, kas stāsta par šo notikumu. Pēc homilijas sākas Kristības liturģija. Dziedam Visu Svēto litaniju. Tad tiek svētīts kristības ūdens. Notiek kopīga mūsu kristības solījumu atjaunošana. Beigās tiek aplacīti ar svētīto ūdeni. Pēc vispārējās lūgšanas priesteris dodas pie altāra un parastā kārtībā uzsāk Euharistisko liturģiju. Tālāk viss notiek kā parasti, un Mises beigās ir dota arī svētība – un **tikai tad noslēdzas trīs dienu dievkalpojums!**

Pr. Oskars Jablonskis, OP; Katedrale.lv, 2009

Jēzus visu darīja mīlestībā uz mums. Viņam nevajadzēja kļūt par cilvēku; savā dievišķajā dabā Jēzus jau no iesākuma ir bezgalīgi mīlētais savā Tēvā. Tādēļ lēmumu par šo tik grūto savas mīlestības darbu, kas tiks veikts Lielajā piektdienā, Jēzus pieņēma jau tās priekšvakarā un Pēdējo vakariņu laikā mūsu dēļ nostiprināja Svētajā Euharistijā. Svinot Euharistiju, mēs varam reāli iegrimt šajā prātu pārsniedzošajā mīlestībā, kas tika piepildīta Kalvārijā. Jēzus patiešām mūs mīlēja līdz galam.

Savukārt tas, ka Pēdējo vakariņu laikā Jēzus mazgāja saviem mācekļiem kājas, līdz pasaules galam mums atgādinās, ka Euharistijā mēs piedalāmies arī tāpēc, lai iemācītos vienmēr paturēt savstarpējas kalpošanas stāvokli. Tā kā mūsu Kungs un Mācītājs nāca, lai pats kalpotu un nevis lai citi kalpotu Viņam, tad arī mums ir jārikojas līdzīgi.

Pr. Andrejs Mediņš, "Mieram tuvu" 2006.

Jāzepe ņēma miesas, ietinā tās tīrā audeklā un ielika tās savā jaunajā kapā, ko viņš bija izcirtis klintī, un viņš pievēla lielu akmeni pie kapa durvīm un aizgāja. (Mt 27,57-66)

Baznīca Lieldienu Sestdienā godina Dieva Dēlu, kas pēc krusta nāves tika guldīts kapā. Tas, kurš ir Dzīvība un Augšāmcelšanās, tiek ielikts kapā. Bet ne jau tāpēc Kristus nomira un tika apbedīts, ka Viņš būtu cietis sakāvi, gluži pretēji, tāpēc ka mūs mīlēja līdz galam un Viņa griba bija svētdarīt un piešķirt jaunu jēgu pat vīstumsākajām mūsu dzīves lappusēm, kuras bija izkropļojis mūsu grēks. Viņš gribēja svētdarīt mūsu nāvi un mūsu guldīšanu kapā.

Nāve, t.i., dvēseles atdalīšanās no miesas, nāca kā traģiskās sekas kādai citai katastrofai, kas bija daudz dramatiskāka un notika daudz agrāk, proti, tā bija mūsu atdalīšanās no Dieva – attālināšanās no Dieva. Nav iespējams, lai patiesa dzīvība pastāvētu tur, kur notiek atdalīšanās no paša Dzīvības avota. Kristus pats pārdzīvoja nāvi, turklāt neiedomājami mokošu un cietsirdīgu, taču Viņš to izdarīja nesatricināmā palāvēībā uz savu Mūžīgo Tēvu un pilnīgā vienotībā ar Viņu. Kopš tā brīža mūsu nāve ieguva pavisam citu nozīmi un jēgu nekā tas bija līdz Kristus nāvei. Pateicoties Kristus, Viņa nāvei uz krusta, mūsu nāve var būt kā Dieva sakraments – tā var apliecināt, ka mēs pilnīgi un galīgi saraujam saites ar grēku un atgriezāmies pie Dieva.

Arī tas fakts, ka Kristus tika guldīts kapā, svētdara un piešķir jaunu jēgu mūsu kapam. Kaut arī Viņš atradās kapā ļoti neilgu laiku, tas tomēr ir pietiekami daudz, lai arī mūsu kapi vairs nebūtu tā vieta, kur viss beidzas – tie kļuva par vietu, kur mēs gaidām uz savu augšāmcelšanu.

Visi evaņģēlisti raksta, ka Kristus tika guldīts jaunā kapā. Te nav pat runa par to, ka šis kaps vēl nebija lietots; runa ir par to, ka tāds kaps līdz šim vēl nav bijis. Tajā taču guldīja Dieva Dēla miesas, kas gan tika nogalināts, bet nekad nepārtrauca būt Dzīvība un Augšāmcelšanās. Apustulis Jānis pat norāda, ka šis kaps atradās dārzā. Nav šaubu, ka šeit ir ietverta asociācija ar paradīzes dārzu. Kristus kaps ir ne tikai vieta, kur notika Viņa Augšāmcelšanās – šī vieta ir neizsīkstošs dzīvā ūdens avots, no kurienes ūdeni izplūst pa visu zemi un piepilda ar mūžīgo dzīvi visus tos, kas Kristu atzīst par savu Dzīvību un Augšāmcelšanos.

(Pr. Jaceka Salija OP komentārs (30.03.2013); Katedrale.lv)

Kristus Augšāmcelšanās svētkus sagaidot

No *Jāņa Kardināla Pujata* Lieldienu apsveikumiem

➤ Kristus ir augšāmcelies! Ar tādiem vārdiem ticīgie sveicina cits citu Kristus Augšāmcelšanās svētkos. Šis sveiciens ir it kā atskaņas no tās vēsts, kas zibenīgi izplatījās Jeruzalemē trešajā dienā pēc Kristus nāves. Ziņa par viņa augšāmcelšanos bija neapturama pēc tam, kad nesen krustā sistais bija apmeklējis savus mācekļus un sūtīja tos sludināt Eviņģēliju. "Mēs nevaram nerunāt par to, ko paši esam redzējuši un dzirdējuši", tā lasām grāmatā Apustuļu Darbi (4,20). Cauri gadsimtiem šī vēsts turpina izplatīties, liecinot cilvēkiem par pārdabiskās pasaules realitāti un aicinot cilvēkus ticēt Dievam, dvēseles nemirstībai un mūžīgai dzīvei pie Dieva.

2008. g.

➤ Lielie Kunga Jēzus Augšāmcelšanās svētki liek šīs zemes bērniem pacelt savas domas uz debesu lietām. „Es ticu uz miesas augšāmcelšanos”, tā kristieši saka, apliecinot savu ticību. Tā nav tikai formalitāte, jo kristieši patiesi tic cilvēku augšāmcelšanai

pastarā dienā. Tā ir brīnišķa ticības patiesība, kas balstās Svētajos Rakstos. Apustulis Pāvils vēstulē filipiešiem raksta par Jēzu, ka "Viņš pārveidos mūsu necilo miesu, padarot to līdzīgu savai apskaidrotai miesai" (3,21). Citā Rakstu vietā šis apustulis to raksturo kā „garīgu miesu”, kas vairs nav padota iznīcībai (1 Kor 15,44,53). Un pats Kristus saka, ka „pēc augšāmcelšanās... visi būs kā Dieva eņģeļi debesīs” (Mt. 22,30). Tāda, lūk, ir zemes bērnu nākotne, kur „Dievs noslaucīs ikvienu asaru no viņu acīm, un nebūs vairs nāves, ne bēdu, ne vaidu, ne sāpju...” (Atkl.21,4). Šī nākamā dzīve ticīgajiem ir spēka avots, kas tiem palīdz iziet cauri visām laicīgās dzīves nebušanām. Ticībā uz Dievu un cerībā Viņu skatīt nākamajā dzīvē lai smej spēku īpaši tie, kurus dzīves krusts nospiež sevišķi smagi. "Turiet drošu prātu", saka Kristus, "Es uzvarēju pasauli" (Jņ. 16,33).

2009. g.

Lieldienu notikums ikvienam cilvēkam un visai cilvēcei atklāj tās sūtību un aicinājuma cildenumu. Dieva Vārds mums atgādina, ka ilgas pēc mūžības, alkas pēc svētlaimes un mīlestības mājo ikvienā cilvēkā – no maza bērna līdz sirmgalvim.

Šim ilgām ir dievišķa izcelsme – Dievs tās ir licis cilvēka sirdī, un vienīgi Viņš tās spēj remdēt un piepildīt. Svētais Gars ar ticības un Kristības palīdzību, vienojot ar Kristus ciešanām un augšāmcelšanos, dara mūs līdzdalīgus Viņa dzīvē.

Svinot Lieldienas, mēs svinam savu atpestīšanu, ko Kristus ir īstenojis, mirstot uz krusta un augšāmceļoties. Lieldienu dievkalpojums ir kā himna gaišajam Kristus augšāmcelšanās notikumam, slavīnot Kristus uzvaru. Arī visa nākamā nedēļa ir nemītīgs svētku un pateicības laiks.

Lieldienas jau no seniem laikiem tiek sauktas par svētku svētkiem. Kā saule ar savu spožumu pārspēj visus spīdekļus, tā Lieldienas ar savu dziļo cilvēces atpestīšanas noslēpumu paceļas pāri visiem svētkiem. Lieldienas ir Dieva mīlestības svētki.

Kristus ar savu nāvi un augšāmcelšanos mūs ieved patiesā mīlestībā un brīvībā, no nāves mēs esam nonākuši dzīvībā, no tumsības – Dieva bērnu spožajā gaismā. Mēs atgūstam Dieva līdzību, un Kristus augšāmcelšanās dāvā nesatricināmu cerību. Kristus ar katru dalās savā nemirstībā. Kopš Kristus augšāmcelšanās cilvēks vairs nav bārenis šajā pasaulē, viņš nav ne kļaidonis, ne "ielas bērns". Ar savu uzvaru pār nāvi Dievs atklāj un pierāda savu bezgalīgo mīlestību pret ikvienu cilvēku. Ar Dieva dvesmu – Svēto Garu – Viņš mūs ir darījis par saviem bērniem, vēlēdamies dāvēt savu godību un Debesu valstību.

Kristus ir augšāmceļies! Sveiksīm cits citu ar šiem vārdiem, izlīgsim, atvērsimies dievišķajai gaismai un piedosim visiem. Priecāsimies, jo Viņš ir dzīvs, Viņš ir augšāmceļies, Kristus ir mūsu cerība un priekš!

Pr. Andris Kravalis, "Mieram tuvu"

27. aprīlī – Dieva žēlsirdības jeb Baltā svētdiena –

Saulkrastu Dieva Žēlsirdības draudzes titulārsvētki

2000. gada 5. maijā Vatikāns ar oficiālu dokumentu pasludināja šo svētdienu par Dieva žēlsirdības svētdienu. Kas ir Dieva žēlsirdība? Jānis Pāvils II to nosauca par "mīlestības atklāsmi".

Žēlsirdība ir kaut kas vairāk par līdzjutību vai žēlumu, tā līdzinās okeānam, kurā pazūd visi mūsu grēki, taču tad, ja mēs patiesi tos nožēlojam. Šie svētki ir paša Jēzus izvēlēti, lai vēstītu cilvēkiem par Dieva žēlsirdīgās mīlestības lielumu.

Pr. Andris Ševels, MIC (Mieram tuvu, 2006)

Dievs mūs mīl, Viņš vienmēr mūs gaida un mums piedod – norādīja pāvests Francisks 28. marta rīta Svētajā Misē. Uzmanojot Svētās Martas mājas kapelā sapulcējušos ticīgos, Francisks uzsvēra, ka **Dievs ir mīlestības un žēlsirdības Dievs.**

Kas ir Dieva žēlsirdība ?

Dievs piedod mums nevis ar dekrētu, bet glāstu. Viņš velti mums savus mīlestības apskāvienus un dziedē mūsu grēku radītos ievainojumus – sacīja Francisks 8. aprīļa Sv. Misē.

Vatikāna Radio

Bet šogad Dieva Žēlsirdības svētdiena mums ir dubulti svētki – šajā dienā pāvests Francisks pasludinās par svētiem divus savus priekšgājējus – svētiģos pāvestus Jāni Pāvilu II un Jāni XXIII. Līdz šim no 266 pāvestiem par svētiģiem vai svētiģiem ir pasludināti 90 Romas bīskapi. Pirmais no tiem bija svētais Pēteris.

Un vēl – neaizmirsīsim, ka visi katoļticīģie, kas šajā svētdienā pieņem Visvētāko Sakramentu, var iegūt pilnas atlaidas. Jo īpaši svētiģi mūsu draudzes ticīģajiem tas ir šogad, jo Lieldienu svētdienā mēs *Urbi et orbi* laikā piedalīsimies Kristus Augšāmcelšanās svētku dievkalpojumā mūsu draudzes baznīcā.

Desmitā tiesa

Rad 14,18-21: *“Un Melhisedeks, Salemas ķēniņš, iznesa vīnu un maizi; viņš bija visuauģstā Dieva priesteris. Un viņš to svētīja un sacīja: “Lai svētī Ābrāmu Visuauģstais, kas radījis debesis un zemi. Un slavēts lai ir visuauģstais Dievs, kas tavus ienaidniekus devis tavās rokās.” Un Ābrāms deva tam desmito tiesu no visa, kas tam piedereja.”*

Tani laikā vēl nebija Mozus likums par desmito tiesu, bet Ābrāhams deva to, lai saņemtu Dieva svētību.

Rad 28,20-22: *“Un Jēkabs deva solījumu, sacīdams: “Ja Dievs būs ar mani un pasargās mani šini ceļā, ko es eju, un dos man maizi, ko ēst, un drēbes, ar ko ģērbties, un liks man sveikam atgriezties savā tēva namā, tad Tas Kungs man būs par Dievu. Bet šis akmens, ko es esmu cēlis par piemiņas akmeni, taps par Dieva namu; un no visa, ko Dievs man dos, es desmito tiesu došu Viņam.”*

Jēkabs, dodot desmito tiesu, saņēma no Dieva svētību sešās sfērās:

1. Jēkabs iegūst Dieva tuvumu;
2. Dievs pasargā Jēkabu viņa ceļos;
3. dod viņam maizi;
4. dod viņam apģērbu;
5. Jēkabs sveiks un vesels atgriežas tēva mājās;
6. Kungs būs Jēkabam par Dievu.

Īsaks bija tik bagātīgi svētīts, ka pat bada gados ievāca lielu ražu.

Rad 26,12-13: *“Un Izāks sēja tani zemē un saņēma simtkārtīgu ražu, jo Tas Kungs viņu bija svētījis. Tā šis vīrs kļuva bagāts un augdams auga bagātībā, līdz kamēr kļuva ļoti bagāts.”*

Šie Vecās Derības vīri bija izpratuši Dieva principus, ne velti daudzkārt ir minēts „Ābrahama, Īsaka, Jēkaba” Dievs.

Dievs dod cilvēkam iespēju izvēlēties.

At 30,19: *“Es šodien piesaucu debesis un zemi kā lieciniekus pret jums, ka lieku jūsu priekšā dzīvību un nāvi, svētību un lāstu; tad nu izvēlies dzīvību, ka dzīvotu gan tu, gan tavi pēcnācēji.”*

Vecās Derības ļaudīm desmitās tiesas atdalīšana deva iespēju izvēlēties svētību.

Mal 3,8: *“Vai ir pareizi, ka cilvēks krāpj Dievu, kā jūs Mani krāpjat? Jūs tad sakāt: kā tad mēs Tevi krāpjam? – ar desmito tiesu un labprātīgiem upuriem, nenoteikti pienesumiem ziedojumiem jeb nodevām”.*

Viens no mūsdienu lielākiem Dieva vīriem apgalvo, ka viņš nepārtiek no tā, ko viņam ziedo, bet no tā, **KO VIŅŠ ZIEDO**. Bet šis cilvēks izmanto 200 miljonus \$ gadā, lai nodrošinātu Dievam veltītas televīzijas pārraides.

Tāpēc **Malahija 3,10 Dievs saka:** *“un pārbaudiet tad Mani šai ziņā, saka Tas Kungs Cebaots, vai Es arī neatvēršu debess logus un nelikšu svētībai pa tiem pārpilnībā nolīt pār jums!”*

Dievs apsolijs pavairot mūsu augļus 30, 60, 100 kārtīgi. Tad lūk, ja tu ziedo Dievam 1 latu – Dievs to pavairo 100 kārtīgi. Bet ja tu ziedo Viņam 10 latu ... Tāda ir Dieva daba, Viņa principi. Jā, mēs dzīvojam Jaunās Derības laikā. Vecās Derības Mozus likumi mums nav saistoši. Esam žēlastības laikmetā.

Rom 10,4: *“Jo likuma gala mērķis ir Kristus; kas katram ticīgajam sagādā attaisnojumu.”*

Rodas jautājums, uz kāda pamata man būtu jādod desmitā tiesa. Jaunajā Derībā desmitā tiesa vairs nav likums, bet **PRINCIPS**. Apustulis Pāvils raksta, ka Svētais Gars atklāj mums Vecās Derības patiesību, noslēpumu un principus. Tā mēs iepazīstam Dieva rakstura principus. Tie nosaka, ka Viņa **SVĒTĪBA** nāk pār tiem, kas atdala 10 tiesu.

Kad tu, kristieti, skaiti 103. psalmu:

“3 Viņš piedod visus tavus grēkus un dziedē visas tavas vainas;

4 Viņš izglābj tavu dzīvību no pazudināšanas un vainago tevi ar mīlestību un žēlastību.

5 Viņš bagātīgi iepiecina tevi vecumā ar svētīgām dāvanām, tā ka tava jaunība atjaunojas kā ērglis”;

tad tā būs tava privilēģija pret Dievu izpildāma pilnā mērā, ja būsi ievērojis Viņa principus. Viens no tiem ir atdalīt Viņam desmito tiesu.

*Uldis Krauja
Saulkrastu draudze*

Informatīvā lappuse

Saulkrastu Dieva Žēlsirdības draudze

Reģistrācijas numurs 99500000893

Adrese: Ainažu iela 42, Saulkrasti, Saulkrastu nov., LV-2160

Sv. Mise svētdienās plkst. 12.00, otrdienās un trešdienās plkst. 7.00

Darbojas svētdienas skola. Pieteikties pie priestera.

Svētdienas skolai var pieteikties arī Ādažos (Kadagā).

Nodarbības trešdienās plkst. 16.00–17.00

Gaidām Jūsu atsauksmes un ierosinājumus, lai kopīgi veidotu mūsu draudžu lapīņu!

Jūsu priesteris

Aktuāli

Lielās nedēļas dievkalpojumi

	Lielā ceturtdiena 17. aprīlis	Lielā piektdiena 18. aprīlis	Lielā sestdiena 19. aprīlis	Liieldienas 20. aprīlis	II Liieldienas 21. aprīlis
Saulkrastos	plkst. 18.00 (pr. Pauls Kļaviņš, Renārs Birkovs)	plkst. 9.00 Krusta ceļš plkst. 10.00 Dievkalpojums (pr. Pauls Kļaviņš, Renārs Birkovs)	plkst. 13.00 Sv. Mise (pr. Pauls Kļaviņš, Renārs Birkovs)	plkst. 12.00 Sv. Mise; procesija (pr. Ilmārs Tolstovs)	plkst. 12.00 Sv. Mise (pr. Ilmārs Tolstovs)
Limbažos			plkst. 9.00 Sv. Mise	plkst. 9.00 Sv. Mise (pr. Ilmārs Tolstovs)	plkst. 9.00 Sv. Mise (pr. Ilmārs Tolstovs)
Salacgrīvā			plkst. 12.00 Sv. Mise (pr. Marcins Vozņaks)		

13. aprīlī ziedojumi tiks vākti Rīgas Garīgā semināra vajadzībām; 20. aprīlī – ziedojumi diecēžu kūrījam.

27. aprīlī Saulkrastu Dieva Žēlsirdības draudzē – draudzes atlaidas. Ziedojumi tiks vākti baznīcas loģiem.

Kontaktinformācija

Atbildīgais par izdevumu: priesteris *Ilmārs Kravalis*, tālr. 25909060, darbā 29374540, mājās 67133466

e-pasts: ilmars.kravalis@mil.lv vai ilmars.kravalis@gmail.com;

mājaslapa www.vidzemesjurmaldasdraudzes.lv

Makets, korektūra: *Margarita Stoka*, tālr. 26394583; draudžu lapas e-pasts: draudzesavize@inbox.lv

Ziedojumu konts draudzes finansiālam atbalstam: AS SEB banka LV61UNLA0050016839535

Sludinājumi

Nepieciešami jumīķa pakalpojumi baznīcas jumta remontam

Slipējam, atjaunojam koka grīdas. *Ritvars*, tālr. 26883976

Meklē darbu celtniecībā, lauksaimniecībā Limbažu vai Saulkrastu apkārtnē, tālr. 28319358